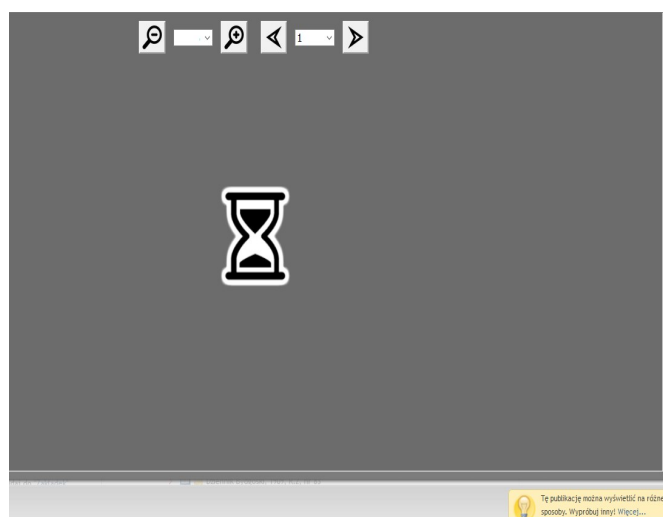

Jak czytać pozycje umieszczone w KPBC?

Przeglądarki przestały wspierać format DjVu używany najczęściej w bibliotekach cyfrowych. Biblioteki cyfrowe nie przekonwertują z dnia na dzień milionów swoich pozycji do innych formatów. Robią to stopniowo. Nie oznacza to, że zasobów nie można czytać, należy jedynie zmienić sposób ich odczytu.

Poniżej kilka rad jak czytać zasoby naszej Biblioteki Cyfrowej w systemie Windows.

Tryb on-line, czyli czytanie w przeglądarkach

Na stronach KPBC dokumenty są obecnie wyświetlane w formacie DjVu-HTML5. Przy pierwszej próbie otwarcia dokumentu pojawia się okno z klepsydrą, która oznacza ładowanie dokumentu. Przy wolniejszych łączach/komputerach proces ładowania dokumentu może trwać długo.

Zmiana sposobu wyświetlania plików w KPBC:

Jeśli chcemy zmienić sposób wyświetlania pliku, klikamy “Opcje wyświetlania” przy opisie konkretnego zasobu:

Wydanie

- Opis
- Informacje
- Struktura
- Treść
- Treść (nowe okno)
- Pobierz
- Podobne wydania
- Rekord EDS
- Opcje wyświetlania**

Opis wydania

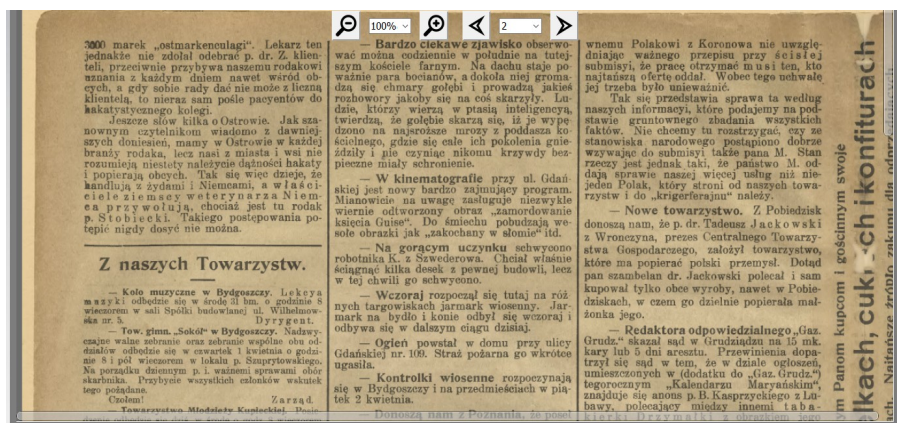
Dziennik Bydgoski, 1909, R.2, nr 73

Tytuł:
Dziennik Bydgoski, 1909, R.2, nr 73

Temat i słowa kluczowe:
Prasa polska -- 20 w ; Bydgoszcz -- czasopisma -- 20 w

Opis:
Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt. podst. CKCzP. ; Tyt. nagł. ; R.1, nr 233-234 (1920) tyt.: Nowa Gazeta Bydgoska. ; W 1907 r. ukazał się R. 18 (1924) [i.e.] R. 17 (1924). ; 48 cm. ; R.1,

lub napis "Więcej..." na żółtym prostokącie w prawym dolnym rogu wyświetlonej publikacji:

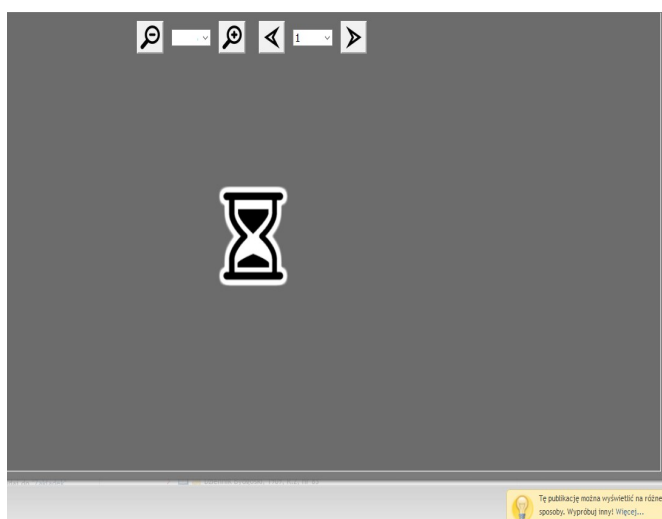
Przeglądarki nie wspierają już wszystkich wymienionych i działających do niedawna trybów wyświetlania. Poniżej rady jaki tryb wyświetlania można wybrać dla danej przeglądarki.

Firefox od wersji 52, Opera, Microsoft Edge, Tor Browser

Ponieważ wiele przeglądarek (w tym Firefox od ver. 52 wydanej w marcu 2017) nie wspiera już wtyczek NPAPI, do których należą wtyczki DjVu i Java, w KPBC zmieniono standardowe ustawienia wyświetlania plików.

Standardowo plik DjVu zostanie obecnie wyświetlony w formacie HTML5 (DjVu – HTML5). Szybkość wyświetlenia zależy od m.in. szybkości łącza internetowego. Przy wolniejszych łączach/komputerach oraz dużych dokumentach proces może potrwać. Ten sposób wyświetlania nie ma wielu udogodnień, które oferowało DjVu (nie wyświetla warstw, nie można szukać słów w dokumencie, nie ma miniaturki).

Internet Explorer, Firefox dla wersji poniżej 52, SeaMonkey, Safari

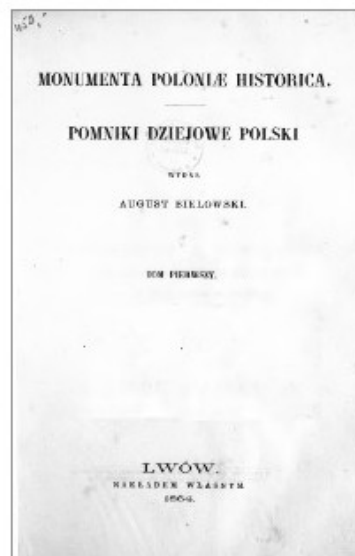
W tych przeglądarkach nadal można odczytać format DjVu, należy jedynie upewnić się, że jest zainstalowane właściwe oprogramowanie. Jeśli wybierzemy “Uproszczona przeglądarka DjVu (Java)”, to należy sprawdzić, czy zainstalowane jest oprogramowanie Java. Wystarczy wejść na stronę java.com i kliknąć: *Czy mam zainstalowane oprogramowanie Java?* Działa w IE, Firefox w wersji wcześniejszej niż 52. Dodatkowe porady – [patrz tutaj](#).

W jaki sposób wyświetlić treść tej publikacji?

Sposoby wyświetlania treści:

- Pozostaw obsługę przeglądarce (pobierz plik główny)
- DjVu - HTML5
- Uproszczona przeglądarka DjVu (Java)
- Zaawansowana wtyczka DjVu dla przeglądarki

Zapamiętaj mój wybór.

Uproszczona przeglądarka DjVu (Java)

Wymagane oprogramowanie jest zainstalowane. ✓

Aby przeglądać treść w formacie DjVu za pomocą wbudowanego apletu DjVu konieczne jest zainstalowanie wirtualnej maszyny Javy. Można ją pobrać m.in. ze strony oficjalnej.

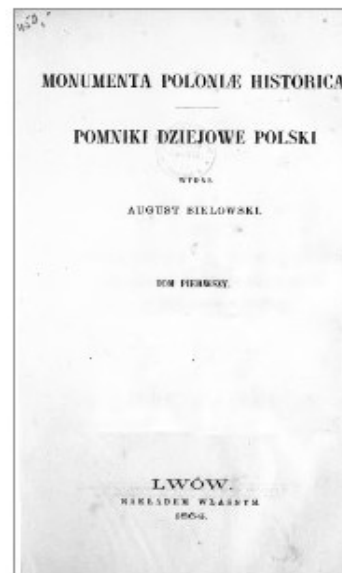
Jeśli wybierzemy “Zaawansowana wtyczka DjVu dla przeglądarki”, to należy sprawdzić, czy zainstalowane jest oprogramowanie “LizardTech DjVu plugin” (patrz [pomoc niżej](#)).

W jaki sposób wyświetlić treść tej publikacji?

Sposoby wyświetlania treści:

- Pozostaw obsługę przeglądarce (pobierz plik główny)
- DjVu - HTML5
- Uproszczona przeglądarka DjVu (Java)
- Zaawansowana wtyczka DjVu dla przeglądarki

Zapamiętaj mój wybór.

Zaawansowana wtyczka DjVu dla przeglądarki

Wymagane oprogramowanie jest zainstalowane ✓

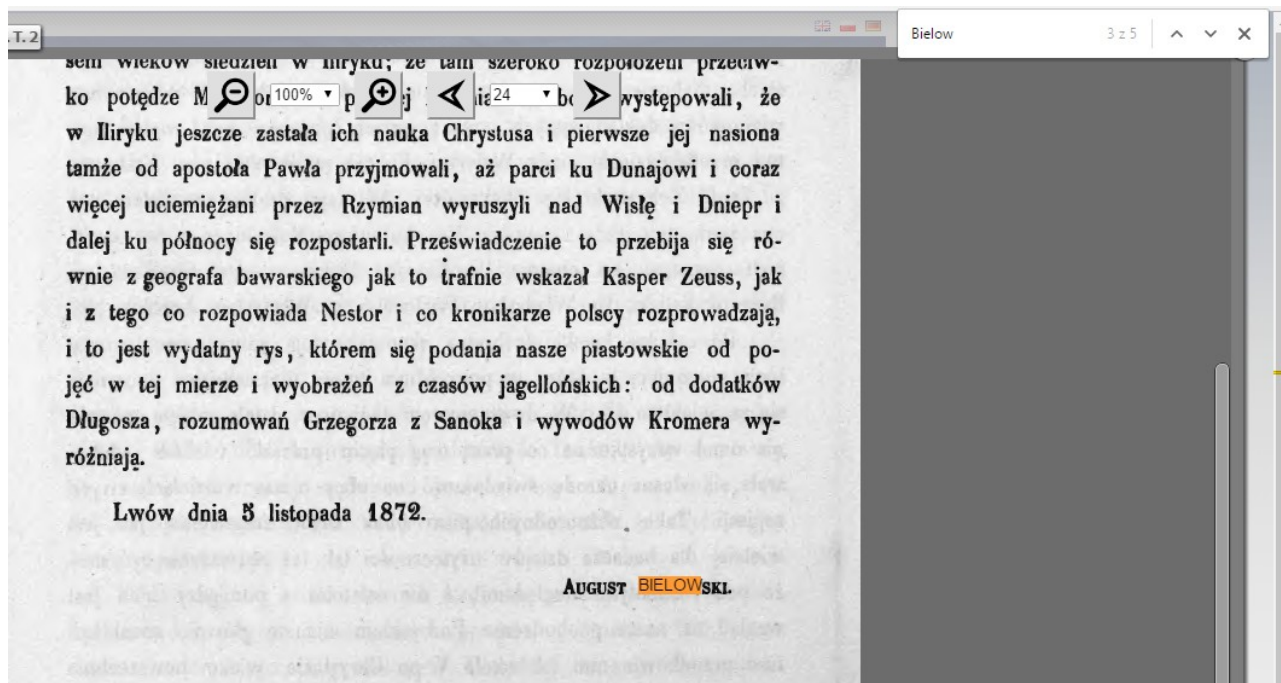
Aby móc przeglądać treść należy zainstalować program umożliwiający przeglądanie dokumentów DjVu.

Dla systemów Windows : LizardTech DjVu plugin.
Dla systemów Linux : DjVuLibre.

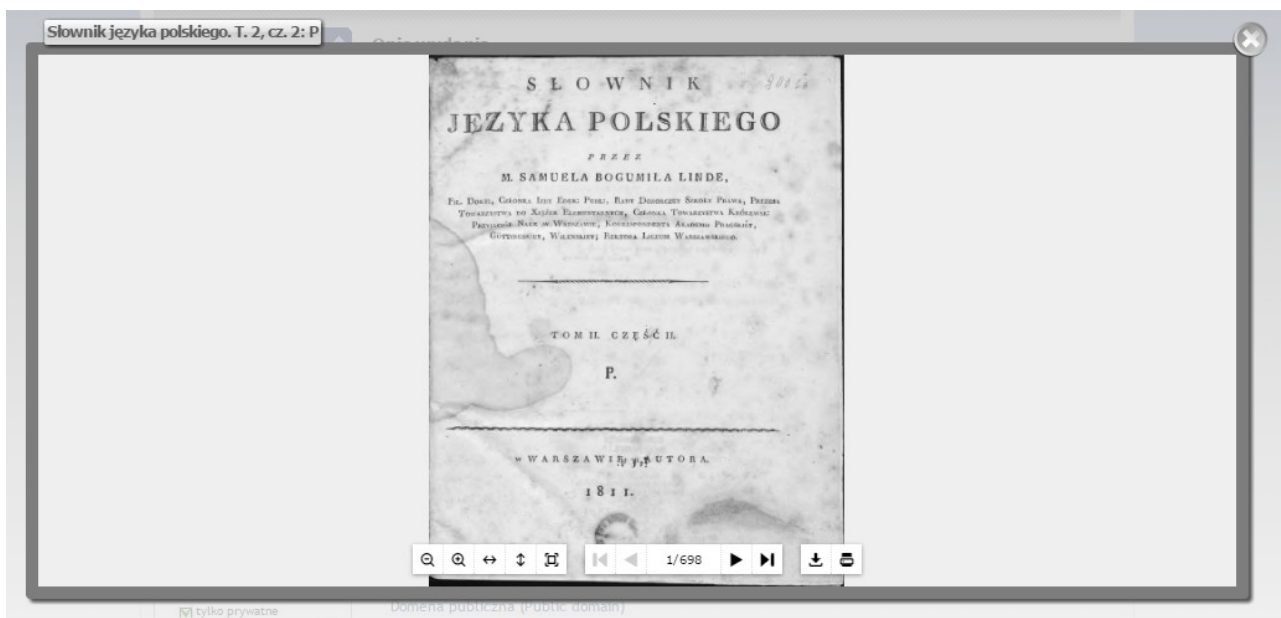
Działa w IE, Firefox w wersji wcześniejszej niż 52, w SeaMonkey i Safari.

Chrome

W większości przypadków w przeglądarce Chrome format HTML5 (DjVu - HTML5) pozwala na zaznaczenie lub wyszukanie tekstu, jeśli plik posiada poprawnie skonfigurowany OCR:

Przeglądarka Chrome ma również wtyczkę DjVu, ale niestety nie wyświetla warstw, nie można szukać słów w dokumencie i nie ma miniatur.

Aby wyświetlić DjVu w Chrome, należy zainstalować [DjVu Viewer Extension for Google Chrome](#) (patrz [pomoc poniżej](#))

Urządzenia mobilne

Wyczki DjVu i Java nie są wspierane przez przeglądarki dla urządzeń mobilnych. W tym przypadku w trybie on-line pozostaje format DjVu-HTML5, ale szybkość wyświetlania pozostawia wiele do życzenia.

Można również pobrać dokument na urządzenie. Upřednio należy zainstalować manager plików, program, który rozpakuje spakowany (.zip) katalog oraz program do czytania publikacji DjVu (np. EbookDroid, Document Viewer). Można je znaleźć na play.google.com.

W jakim formacie jest interesujący mnie zasób?

W opisie zasobu widnieje informacja, w jakim formacie plik jest zapisany. Jeśli zobaczymy napis *image/x.djvu*, oznacza to, że jest to format DjVu, którego nie wspiera już większość przeglądarek.

Opis wydania

Dziennik Bydgoski, 1909, R.2, nr 73

Tytuł:

Dziennik Bydgoski, 1909, R.2, nr 73

Temat i słowa kluczowe:

Prasa polska -- 20 w ; Bydgoszcz -- czasopisma -- 20 w

Opis:

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt. ; Opis także na podst. CKCzP. ; Tyt. nagł. ; R.1, nr 233-234 (1920) ukazały się pod tyt.: Nowa Gazeta Bydgoska. ; W 1907 r. ukazał się egz. okazowy. ; R. 18 (1924) [i.e.] R. 17 (1924). ; 48 cm. ; R.1, nr 233 (1920): dodatek do Nowej Gazety Bydgoskiej.

Wydawca:

Nakł. Drukarni Bydgoskiej

Miejsce wydania:

Bydgoszcz

Data wydania:

1908-1939

Typ zasobu:

czasopismo

Format:

image/x.djvu

Źródło:

R 912.1907 (2°)

Język:

pol

[Pokaż treść!](#)

Tryb off-line, czyli pobranie na twardy dysk

Większość publikacji możemy czytać w trybie off-line, czyli należy je pobrać na dysk swojego komputera.

W zależności od indywidualnych ustawień przeglądarka spyta o to, gdzie zapisać ściągnięty obiekt lub, bez pytania o lokalizację, zapisze go w katalogu Pobrane (lub Downloads). Jeśli na komputer ściągaliśmy spakowany katalog, to należy go rozpakować ([patrz pomoc niżej](#)).

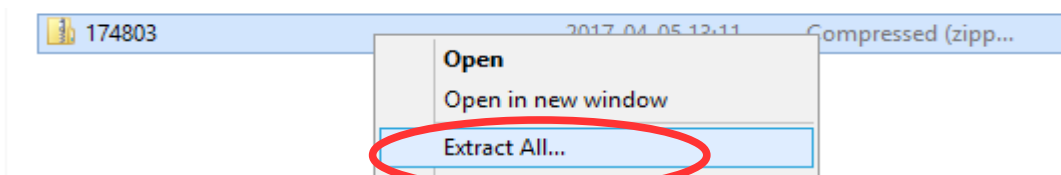
Aby czytać pliki w formacie DjVu w trybie off-line możemy zainstalować

- program [DjVu Viewer](#) lub
- program [WinDjView](#) (Pomoc przy instalacji – [patrz niżej](#))

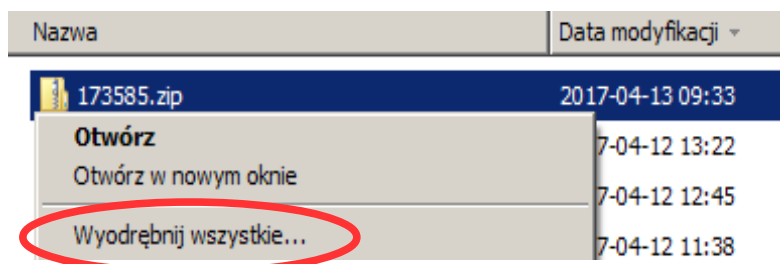
W ściągniętym i rozpakowanym katalogu znajduje się krótka instrukcja w pliku *readme.txt*, w której wskazany jest główny plik ściągniętej publikacji.

Podstawowa instrukcja rozpakowania katalogu

Spakowany katalog w Eksploratorze plików ma postać żółtej teczki z pionowym zamkiem. Aby go rozpakować, klikamy na niego prawym klawiszem myszy. Rozwinie się wówczas menu, z którego wybieramy polecenie „Wyodrębnij wszystkie...” lub „Extract All...” lub „Rozpakuj”.

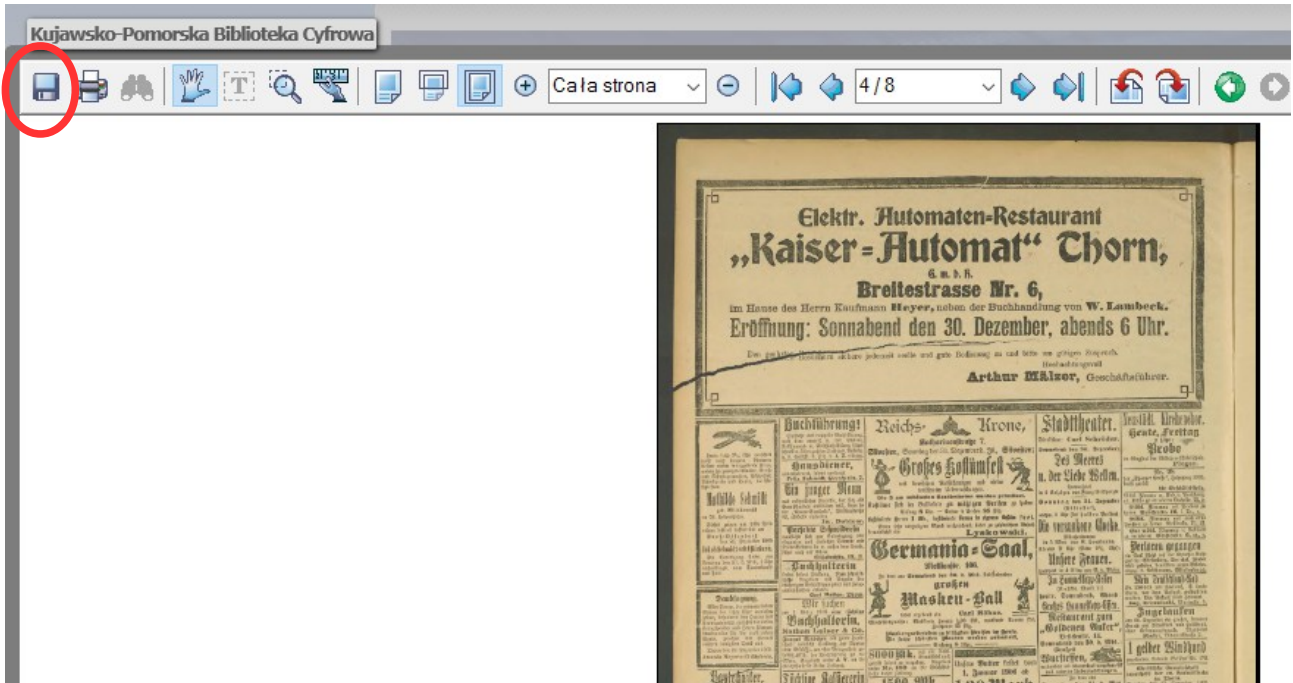

lub

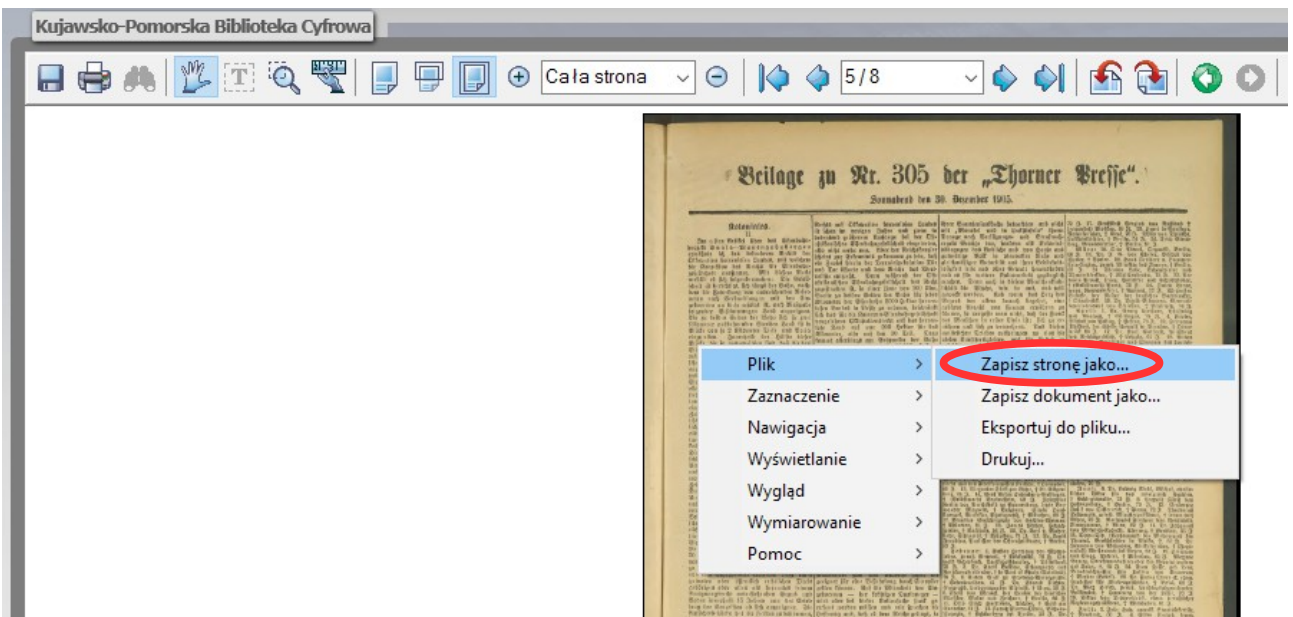

Kilka dodatkowych uwag

Mając otworzony dokument w formacie DjVu, można go również na tym etapie zapisać na dysk twardy. Wówczas zapisany zostanie jeden plik o nazwie *Untitled*, który jest scaloną formą tego, co możemy ściągnąć w [postaci katalogu](#).

Można zapisać również pojedyncze strony. Pamiętajmy, że zaproponowana nazwa pliku będzie zawsze taka sama: *Untitled*, dlatego zmienimy ją, aby nie doszło do nadpisania wcześniej ściągniętego dokumentu.

Instalacja oprogramowania

Instalacja [DjVu Viewer](#)

[DjVu Viewer](#) można pobrać ze strony <https://www.cuminas.jp/en/downloads/download/?pid=1>

Zwróćmy uwagę na to, czy mamy komputer 32- czy 64-bitowy. Jeśli źle wybierzemy, wyświetli się informacja, że wybraliśmy niewłaściwą wersję i operację należy powtórzyć. Pamiętajmy, gdzie na dysk pobraliśmy plik instalacyjny. Uruchamiamy go i instalator przeprowadzi instalację oprogramowania.

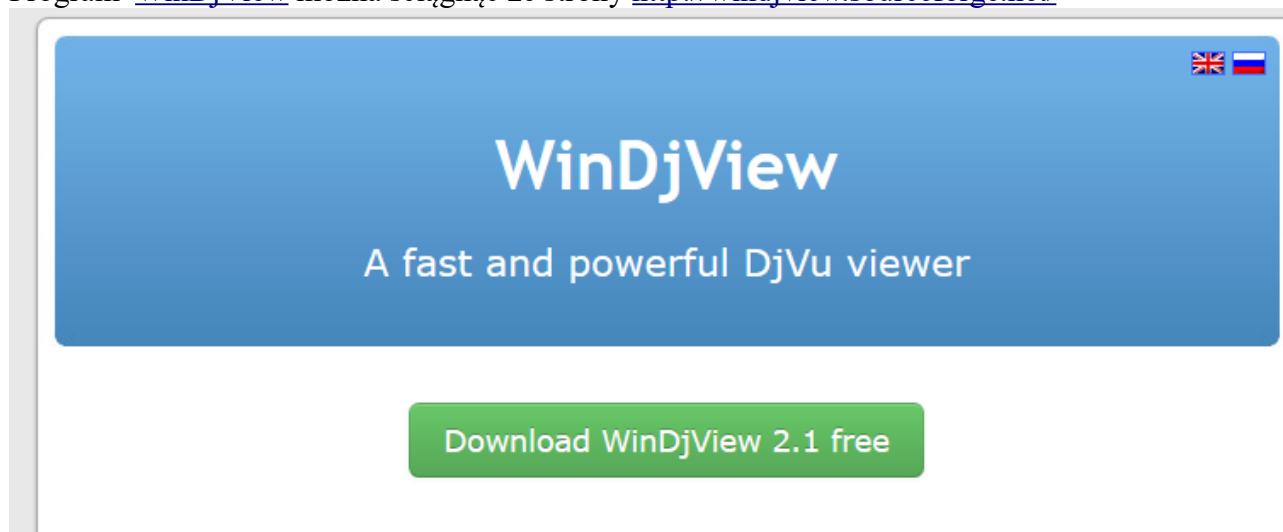
Instalacja wtyczki DjVu Viewer Extension dla Chrome

Ze strony <https://www.cuminas.jp/en/products/google-chrome-extension> można pobrać wtyczkę do przeglądarki Chrome:

Instalacja WinDjView

Program WinDjView można ściągnąć ze strony <http://windjview.sourceforge.net/>

Pamiętajmy, gdzie ściągnęliśmy plik instalacyjny. Uruchamiamy go i instalator przeprowadzi instalację oprogramowania.

Potencjalne problemy

- **Z konta użytkownika nie można zainstalować oprogramowania**

Oznacza to, że użytkownik nie ma prawa instalować żadnego oprogramowania. Należy wówczas zalogować się na konto administratora i ponowić próbę instalacji. Uwaga: może się zdarzyć, że program zostanie zainstalowany, ale przeglądarka odmówi, ze względów bezpieczeństwa, otwierania plików DjVu lub używania Javy. Należy wrócić wówczas do konta użytkownika, gdzie używanie ww. wtyczek obarczone jest mniejszym ryzykiem. Z konta użytkownika powinniśmy już móc czytać format DjVu w przeglądarce.

- **Mimo zainstalowania oprogramowania czytającego pliki DjVu na komputerze w trybie off-line, komputer nie potrafi ich odczytać**

Należy upewnić się, że pliki z rozszerzeniem .djvu będą czytane przy pomocy zainstalowanego przez nas oprogramowania. Szybki, ale jednorazowy sposób: Klikamy prawym klawiszem myszy na plik, który chcemy otworzyć. Wybieramy *Otwórz za pomocą* i dalej *DjVu Viewer* lub *WinDjView* w zależności, jaki program zainstalowaliśmy.

Wybór programu czytającego pliki DjVu na stałe:

Klikamy prawym klawiszem myszy na plik, który chcemy otworzyć. Wybieramy *Otwórz za pomocą* → *Wybierz inną aplikację*. Otworzy się okienko, w którym wybieramy żądany program i zaznaczamy opcje *Zawsze otwieraj pliki .djvu za pomocą tej aplikacji* lub

Wchodzimy do: *Panel sterowania* → *Programy domyślne* → *Skojarz typ pliku lub protokół z określonym programem*.

Znajdujemy rozszerzenie .djvu i przypisujemy plikom o takim rozszerzeniu program, którym chcemy, aby były otwierane.